

Ҳукми пешвозгирии иди милоди Масеҳ (ва соли нави милоди)

[Тоҷики – Tajiki – طاجيکيۃ]

Таҳия ва тарҷумаи: Мусъаби Ҳамза

2009 - 1431

islamhouse.com

حكم الاحتفال بعيد ميلاد المسيح و عيد رأس السنة

« باللغة الطاجيكية »

إعداد و ترجمة : مصعب حمزة

2009 - 1431

islamhouse.com

Ҳукми пешвозгирии иди милоди Масеҳ (ва соли нави милоди)

Ҳамди беҳад ва шукри беандоза парвардигори оламиёнро, ва дуруду раҳмати бепоён бар паёмбари охиризамон Муҳаммад ва олу асҳобаш бод.

Чигунае ки мебинем ва медонем баъд аз чанд руз соли нави мелоди шуруъ мешавад. Ин маросим ки аслан мазҳари дини дорад вале бисёри аз мардуми мусулмон аз ин боҳабар нестанд, ва онҳо ҳам мисли масеҳиён ин идро пешвоз гирифта хушҳоли мекунанд, ва дастархон ороста ҳамдигарро бо фарораси ин ид табрику таҳният мегуянд. Ва барои ҳамдигар тухфаҳо харида тақдим мекунанд.

Аз инки ин ид саршави солшумори милоди аст боз ин ид тобеъи дини ҳам дорад, зеро ин саршавии солшумори бо таваллуд Исои Масеҳ (а) баробар меояд, ва аз ҳамин лиҳоз ин маросими дини аст ки масеҳиён инро ҳарсол ҳамчун ид пешвоз гирифта ҳамдигарро табрику таҳният мегуянд.

Шояд баъзеҳо гумон кунанд ки Исои Масеҳ (а) яке аз паёмбарони Худо аст, ва мо мусулмонон ба У имон дорем, ҳатто агар касе ба У ё ягон паёмбари дигар имон надошта бошад у мусалмон намешавад, пас чи зарар дорад ки мо соли нав ё иди милоди Уро пешвоз гирем?

Пас оё барои мусулмонон ҷоиз аст ки ин рузро пешвоз гирифта дар ин руз хушҳоли кунанд? Оё ҷоиз аст ки дастархон ороста дустон ва хешутаборро даъват намояд? Оё ҷоиз аст ки ширини ва тухфаҳо тақдим намояд? Ва дигар саволҳо ки меҳоҳам дар ин мақолаи мухтасар ҷавоби худро ёбанд.

Пешвозгирии ин ид, ё ин соли нави милоди (иди тавалуди Исои Масеҳ) ки зоҳираи дини аст, барои мусалмонон ҳаром аст.

Шояд касе пайдо шавад ки гуяд: Чаро ин идро пешвоз гирифтани барои мусулмонон ҳаром аст?

Ҷавоби суол ин аст:

Бо ин сабабҳо ин идро пешвоз гирифтани ҳаром аст?

1- Пешвозгирии ин ид бидъат ва чизи нав овардан дар шариат аст, зеро ингуна ид дар Ислом вучуд ва асле надорад. Ва паёмбари Худо дар дин чизҳои нав эҷод карданро рад намудааст.

Аз Оиша модари муъминон (р.з) ривоят аст ки расули Худо (с) фармуд: "Касе дар ин кори мо (дини мо) чизеро навовари кунад ки дар у (дин) набошад, пас у радшуда аст" (ривояти Бухори ва Муслим) ва дар ривояти Муслим чунин омадааст: "Касе кореро анҷом диҳад, ки дар он амри мо набошад, пас он амал радшуда аст", пас ягон рузро барои ид ё хурсанди муайян карда намешавад магар бо далели шаръӣ. Ва ин иди соли нав ки машҳур аст, дар бораи у ягон далеле аз шариат барои анҷом доданиш вучуд надорад, дар ин ҳолат мувофиқи ҳадисҳои гузашта пешвоз гирифтани ҳаром аст.

2- Худованд ва паёмбараш барои мусулмонон ду идро (иди Рамазон ва Қурбонро) ихтиёр кардааст, пас ҷоиз нест ки дигар идҳоро пешвоз гиранд.

Абудовуд ва Насои бо санади саҳеҳ аз Анас (р.з) ривоят кардаанд ки: Вақте ки расули Худо Мадина омад, барои аҳли Мадина ду руз муайян буд ки бози (хушҳоли) мекарданд. Расули Худо фармуд: "Худованд ин ду иди шуморо ба ду иди хубтару беҳтар иваз намуд, ки иди Фитр (иди рамазон) ва иди Азҳо (иди Қурбон) мебошад".

Паёмбари Худо идҳои онҳоро ботил гардонд то бо идҳои мусулмонон баробари нақунанд, пас агар аз ҷониби мусулмон ва олимони кутӯҳи шавад, оммаи мардум идҳои кофиронро мисли идҳои мусулмонон бузургдори карда, онҳоро ҳам бо дабдаба пешвоз мегиранд, ва ҳатто шояд шахсоне пайдо шаванд ки аз иди мусулмони дида идҳои кофирро хубтару беҳтар гузаронад.

Пас олимони бояд ин гуфтаҳои расули Худоро ба оммаи мардум расонанд то ки мардум аз идҳои мусулмони боҳабар ва аз идҳои кофири барҳазар бошад.

3- Дар дини ислом рузи таваллудро пешвозгирифтани нест, агар чанде рузи таваллуди Паёмбар ё марди солаҳ ё ғайри онҳо ҳам ки бошад.

Таваллуди паёмбарон ё вафоташон амал ё маросими дини нест ки пешвоз гирифта ба сабаби онҳо ба Худованд наздик шавем, ё бо ин роҳҳо Худоро ибодат кунем, ва дар ин муносибатҳо хурсанди ё ғамгини худро изҳор намоем, ё корхоеро аз ин қабил ба ҷо орем.

Барои ҳамин вақто ки Иброҳим писари Паёмбар вафот кард, ва дар ҳамон вақт кусуфи офтоб (гирифтани офтоб) ба амал омад, мардум гумон карданд ки ин ба сабаби вафоти писари паёмбари худо аст, вале паёмбари худо ин гумонро рад ва ботил гардонид.

Чуноне ки имом Бухори ривоят кардааст, ки Муғира ибни Шуъба гуфт: Рузи вафоти Иброҳим писари паёмбар кусуфи офтоб шуд (офтоб гирифта ё пушида шуд), мардум гуфтанд, ки офтоб ба сабаби вафоти Иброҳим гирифта шуд. Расули Худо (с) фармуд: "Ҳамоно офтоб ва моҳтоб барои марг ё ҳаёти касе кусуф намешавад, пас агар инро дидед (гирифтани офтоб ё моҳтобро) намоз хонед ва Худоро дуо кунед".

Барои ҳамин дар шариати мо ягон далеле дар бораи пешвозгирии рузи таваллуд ё рузи вафот наомадааст, ва аз расули Худо ва саҳобагон ё инки имомони чаҳоргона (Абуҳанифа, Молик, Шофеъи, Аҳмад) ривояте вучуд надорад ки онҳо ин ду рузро (рузи таваллуд, ё вафот) бо хушҳоли ё мотамсарои гузаронида бошанд.

Пас ин амал дар дини ислом номашруъ аст, ин дар ҳоле ки вобастаги ба таваллуд ё вафоти паёмбаре ё яке аз дустони Худо бошад, чи ҷой расад ки иде аз идҳои кофирон бошад, аз ин фаҳмида мешавад ки ин кор номашруъ ва ҳаром аст, ва касе ин корро анҷом диҳад ба кори ҳароме даст задааст.

4- Инчунин пешвозгирии иди милоди Масеҳ як навъ муболиға ва аз ҳадгузари дар ҳаққи Исо (а) аст. Ва ин чизро дар маросими масеҳиён дар ин руз мушоҳида кардан мумкин аст. Паёмбари Худо дар ҳадисе дар ин бора ишора кардааст: "Манро мадҳу санои азҳад зиёд макунед, чигунае ки насрониҳо дар ҳаққи Исо (а) кардаанд, (Насрониҳо дар ҳақи Исо (а) бо муболиғайи зиёд мадҳу сано карданд, ба дараҷае ки уро ба манзилати Илоҳи расониданд, ва гуфтанд у писари Худо аст. Паёмбари Худо мегуяд шумо ҳам мисли насрониҳо накунед ки манро аз ҳад зиёд таърифу тавсиф кунед) пас ҳар оина ман бандаи Худоям. Пас бигуед! Бандаи Худо ва расули У" (ривояти Бухори).

Аз ин гуфтаи расули Худо хулоса бардошта мешавад ки шариат ғулув ва аз ҳад гузариро дар ҳақи паёмбарон наҳй кардааст. ва амр намудааст ки онҳоро аз мартаба ва манзалати худашон боло нагузорем, балки онҳо бандагони ихтиёршудаи Худованданд, то ки авомир ва навоҳии Худоро барои бандагонаш бирасонанд. Ва онҳоро Худованд фиристодааст, то ки бандагонро ба суи ибодати Худованд даъват намоянд, на инки онҳо ибодат карда шаванд ё аз

мартаба ва манзилаташон боло дониста ва дар ҳақашон ғулув карда шавад.

5- Пешвоз гирифтани ин ид ҳамроҳи кофирон далолат бар муволот ва дустдории кофирон мекунад. Ва ин ҳамроҳи дар маросими динияшон огоҳи додани онҳо бар ҳақ буданашон, ва хушҳолии онҳо дар амалҳои ботилашон аст, ки ин амал ҳаром ва аз ҷумлаи гуноҳони кабира мебошад.

Худованд мефармояд:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ

بَعْضٌ ؕ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَإِنَّهُ مِنهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ المائدة: ٥١

"Э муъминон! Яҳуд ва насороро дуст магиред, баъзе эшон дуст баъзеанд, ва ҳарки аз шумо эшонро дуст дорад, пас ҳар оина у аз ҷумлаи эшон аст, ҳар оина Худованд гуруҳи ситамгоронро роҳ наменамояд"

Ин дар ҳоле ки мусулмон ба дини онҳо рози набошад, ва маросимҳои дини онҳоро иқрор накунад, ва бар ақидаҳои ботили онҳо, мисли таслис (худоро се шахс гуфтан), таъмид (бо оби муқаддас шустани касе ки насрони шавад, ё навзодонро) ва қурбони барои ғайри Худованд, ва зуннор бастан ва ғайри ин ақидаҳои ботилашон бовар надошта бошад. Аммо дар ғайри ин ҳолат агар ба динашон ва ақидаҳои ботилашон ва маросимҳои динияшон бовари дошта аз онҳо рози бошад, бо иттифоқи аҳли илм кофир шуда аз дин берун мешавад.

Ва маълум аст ки омиҳо ё шахсони аз афкори ақидаҳои кофирон беҳабар аз ин чизҳо боҳабар нестанд, пас онҳо бояд огоҳи дода шаванд ки байни ин корҳо фарқ намоянд то ба сабаби ин амалҳо бар дини худ раҳна ворид нанамоянд.

Барои ҳар як мусулмон лозим аст ки аз ҷойҳои ибодати насрониҳо ва аз каниса ва калисоҳои онҳо доимо ва хусусан дар рузҳои маросими динияшон дури ҷуяд, то дар кори номашруъе ҳамроҳ нашавад.

6- Ин маросим ё идро пешвоз гирифтани ва дар он хурсанди кардан, монанди ва ташаббуҳ бо насрониҳо аст, ки шариат инро наҳе ва манъ кардааст.

Зеро ин маросим, маросими дини аст ки насрониҳо пешвоз мегиранд, ва бо ин корашон гуё ибодати Худоро мекунад, пас агар мусулмон ин корро анҷом диҳад, муртакиби гуноҳи кабира шудааст зеро ба онҳо монанди кардааст. Чихеле ки дар боло зикр шуд шариат ин корро наҳе ва кунандаи уро мазаммат кардааст.

Паёмбари Худо мефармояд: "Қасе ба қавме (уммате ё миллате) ташаббуҳ ва монанди кунад, пас у аз онҳост" (яъне аз он қавм аст).

Монанди кардани як нафар ё як миллат дар зоҳир далолат бар монанди карданаш бар ботин аст, инчунин далолат бар дуст доштан ва муҳаббати у мекунад.

Барои ҳамин шариат ҳама роҳро, дар розиги ба дини кофирон ё дуст доштани ақоидашон ё маросимҳои динияшон ё пайвастан ба онҳо, барои мусулмон бастаст.

Пас пешвозгирии ин маросим ки бо номи иди соли нав, ё соли нави милоди, ё таваллуди Исо (а) машҳур аст барои мусулмон ҷоиз нест, зеро ин ташаббуҳ ва монанди бар кофирон аст, ва шариат ин ташаббуҳ ва монандиро бар кофирон наҳе ва манъ кардааст.

7- Иде ки барои мусулмонон машруъ ва аз ҷониби шариат ихтиёршуда аст, идест ки баъди фароғи ибодат аст, Ва ин ид барои шукри Худованд аст ки анҷом додани ибодатро барои

бандааш осон кард, ва барои хушҳолии банда аст ки ибодати Худоро ба пурраги анҷом дод.

Масалан иди рамазон баъди ба охир расидани моҳи шарифи рамазон аст, ки мусулмон баъди ба охир расонидани ин ибодат хушҳоли мекунад.

Ва иди қурбон баъди ба охир расонидани ибодати ҳаҷ ва даҳ рузи моҳи зулҳиҷҷа аст. Ва ин идҳо хушҳоли ва шукр барои Худованд аст на барои ягон махлуқ ё коре аз корҳои дунё.

Ва ин маъное ки дар идҳои мусулмонон эҳсос мешавад, дар иди милоди Масеҳ вучуд надорад, ва шариаташ ҳам бо омадани дини ислом насх шудааст, пас барои мусулмон маршрут ва ҷоиз нест ки шариати Исоро (а) пайрави кунад, ва ин маросимро пешвоз гирифта хурсанди кунад. Дарҳоле ки дар шариат Исо (а) ҳам дар асл ингуна маросим вучуд надорад.

8- Пешвозгирии ин ид муҳолафат кардани суннати паёмбар аст, чигунае ки машҳур аст ки расули Худо доимо муҳолифи аҳли китоб (насронӣҳо ва яҳудиҳо) кор мекард ва дар ин кор муҳолифа ҳам мекард.

Ин муҳолифат кардани расули Худо аҳли китобро дар ҳамачи буд, ва муҳолифати онҳо дар ибодатҳо ва либоспуши, ахлоқ ва одатҳои дуняви хушаш меомад, мисли ру овардан ба қибла, фарқ кардани муй сар, аз ҷой хестани мардум барои у, тағир додани муйи сафед, ва сифати салом додан ва дигар чизҳое ки аз хусусиятҳои онҳо буд. Ва ин амалҳо аз расули Худо ҳам дар сухан ва ҳам дар амал собит шудааст. Ва ин асли бузурге аст ки мусулмон бояд аз он пайрави кунад.

Паёмбари Худо (с) хабар дода аст ки дар охири замон тоифае аз мардум дар ташаббуҳ ва монанди ва пайрави бар яҳуду насоро воқеъ мешаванд.

Расули Худо (с) мефармояд: "Шумоён ҳатман равиши гузаштагонро ваҷаб ба ваҷаб ва газ ба газ пайрави хоҳед кард, ҳатто агар ба суроҳии сусморе дохил шуда бошанд, шумо ҳам дохил мешавед" Пурсиданд: мақсади шумо (аз гузаштагон) яҳуд ва насоро ҳастанд? Фармуданд: "Пас чи касоне ҳастанд?! (яъне мақсади ман чуз яҳуд ва насоро каси дигаре нест).

Ва ин чиз феълан дар байни мусалмонон мушоҳида мешавад, чигунае ки мебинем мусулмонон дар бисёри аз одатҳо ва ахлоқу рафторҳои худ бар кофирон монанди мекунанд, ва фикр мекунанд ки ин тақлиди куркуронаи онҳо бар кофирон, пешрави ва маданият аст.

Пас бо ҳамин сабабҳои зикршуда барои мусулмон ҳаром аст ки иди насронӣҳоро пешвоз гирад, ё онҳоро табрику таҳният гуяд, тухфа тақдим намояд ва аз онҳо тухфа гирад, ё ҳамроҳи онҳо дар ин гуна маросимҳои динияшон иштирок намояд. Ва ҳатто тичорат кардан бо онҳо агар дар молу матоъе бошад ки онҳоро барои ингуна маросимҳои динияшон кумак кунад ҷоиз нест.

Дар охир мехоҳам фатвоҳои баъзе аз олимони зикр намоям, аз ҷумлаи фатвоҳои алоқаманд ба ин мавзӯ:

Идҳои Кресмес (ки рузи 25 декабр сар мешавад) ва иди соли нави милоди ки якуми январ аст, идҳои масеҳи буда барои мусулмонон пешвоз гирифтанишон ҷоиз нест.

Олимони ҷаҳор мазҳаб (Ҳанафи, Шофеъи, Молики, Ҳанбали) бо ҳам иттифоқ доранд ки иштирок кардан дар

идҳои кофирон ва ба онҳо монанди кардан барои мусулмон ҳаром аст.

Расули Худо (с) мефармояд: "Касе ба қавме (уммате ё миллате) ташаббуҳ ва монанди кунад, пас у аз онҳост" яъне аз он қавм аст.

Ибни Таймия мегуяд: Камтарин ҳолати ин ҳадис ҳаром будани ташаббуҳ ва монанди кардан бар кофиронро мефаҳмонад, агар чанде зоҳири ҳадис маънои аз ислом хориҷ шудани шахсро мефаҳмонад, чигунае ки дар Қурон омадааст, ки Худованд мефармояд:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ

بَعْضٌ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ المائدة: ٥١

"Э муъминон! Яҳуд ва насороро дуст магиред, баъзе эшон дуст баъзеанд, ва ҳарки аз шумо эшонро дуст дорад, пас ҳар оина у аз ҷумлаи эшон аст, ҳар оина Худованд гуруҳи ситамгоронро роҳ наменамояд"

Инчунин дар ин руз барои иди онҳо тухфа додан, ё табрику таҳният кардани онҳо, ва хариду фуруш кардан бо онҳо дар чизе ки барои иди онҳо кумак мерасонад ҳаром аст.

Абуҳафси ҳанафи мефармояд: Касе дар ин руз (яъне рузи иди кофирон) барои бузургии ин руз як мушрикро агар як тухмҳам тухфа кунад, у ба Худованд кофир шудааст. (Фатҳулбори)

Фуқаҳо ин мавзуъро он қадар огоҳ кардаанд ки бо камтарин кор эҳтимол дорад мусулмон аз дин хориҷ шавад, ва ин мавзуъро бо як тухм мисол овардаанд, Худованд барои мо дину имони комил насиб гардонад.

Савол: Хукми табрик кардани кофирон дар иди Кресмес(иди соли нави милоди) чист? ва чигуна ҷавоб диҳем онҳоро вақто бо ин ид моро табрик карданд? Оё ба ҷойҳое ки ин гуна муносибатҳо аст рафтани ҷоиз аст? Оё агар ин кор аз тарафи инсон ғайри ихтиёри сурат гирад гунаҳгор мешавад, ва рафтаниаш шояд аз шарм ё муҷомала ё барои худро дар назди онҳо ноҳинҷор ҳис накардан сурат гирифта бошад, ва ё бо дигар сабабҳо? Ва оё ба онҳо ташаббуҳ ва ё монанди кардан ҷоиз аст?

Ҷавоб: Табрик кардани кофирон дар иди Кресмес ё дигар идҳои динияшон бо иттифоқи олимони ҳаром аст.

Чигунае ки ибни Қайим дар китоби "Аҳкоми аҳли зимма" гуфтааст: Ва аммо табрик ва таҳният гуфтан ба шаоир ва муносибатҳои куфри бо иттифоқ (олимон) ҳаром аст. Мисли инки мегуянд: Идат муборак бошад, ё бо ҳамин иди гуфтат табрик кунад, ва дигар муносибатҳои дини.

Пас ин агар чанде гуяндааш аз куфр саломат мемонад вале дар кори ҳаром воқеъ мешавад (яъне агар чанде гуяндааш кофир намешавад вале кори ҳаромро анҷом додааст).

Ва ин мисли он аст ки уро барои сачда кардани бар салиб (крест) табрик мекуянд, балки гуноҳи он аз ин бузургтар аст, ва табрику таҳният бо ин зишттару баддтар аст аз табрики онҳо бар нушидани шароб, куштани бегуноҳ, ва зино ва дигар гуноҳон. Ва бисёр аст касоне ки дин дар наздашон қадре надорад муртакиби ин корҳо мешаванд, ва намедонанд ки ин корашон пасту зишт аст, пас касе бандаеро дар гуноҳ ё бидъат ё куфр табрик гуянд, у худро дар мақту ғазаби Худованд гирифта намудааст. (Сухани ибни Қайим тамом шуд).

Пас ба мисли он табрики кофирон дар идҳои динияшон ҳаром аст, чигунае ки ибни Қайим зикр кард, зеро табрик

кардани онҳо, иқро ва рози будан аст барои онҳо дар амалҳо ва муносибатҳои динияшон, агар чанде у ба ин куфр рози нест, лекин барои мусулмон ҳаром аст ки барои онҳо динашонро ва муносибатҳои куфрро рози бошад, зеро Худованд дар ин рози нест, чигунае ки фармудааст:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۱﴾ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ ﴿۷﴾ الزمر: ۷

"Агар носипоси кунед пас ҳар оина Худо аз шумо бениёзаст дар ҳаққи бандагони худ носипосиро наменписандад, ва агар сипосдори кунед уро барои шумо писанд кунад"

Дар ҷои дигар мефармояд:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۱﴾ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴿۳﴾ المائدة: ۳

"Имруз барои шумо дини шуморо комил кардам, ва бар шумо неъматҳои худро тамома кардам, ва Исламро барои шумо дин ихтиёр кардам"

Табрик кардани онҳо ҳаром аст, ва ин баробар аст ки у ҳамкори мусулмон аст ё не, (дар ҳама ҳолатҳо табрики онҳо дар идҳои динияшон ҳаром аст).

Аммо агар онҳо моро дар идҳоишон (мисли соли нави Масеҳи ки бо соли нави милоди машҳур аст) табрик ва таҳният гуянд, мо ба онҳо ҷавоб намендиҳем, зеро инҳо идҳои мо нестанд. Ва Худованд аз он идҳои онҳо рози нест, зеро он идҳо ё идҳои нав овардайд дар динашон аст ё инки собиқ аз асли динашон буд вале ислом, ки Худованд Муҳаммадро (с) бо он ба тамоми халқ фиристодааст, онҳоро насх ва бекор намудааст.

Худованд дар ин бора чунин фармудааст:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ

الْخَسِرِينَ ﴿٨٥﴾ آل عمران: ٨٥

"Ва ҳар кас ки ғайри ислом дини дигарро талаб кунад пас ҳаргиз қабул карда нахоҳад шуд аз у, ва у дар охираат аз зиён корон аст"

Қабул кардани мусулмон даъвати онҳоро дар ин муносибатҳо ё пешвозгириҳои динияшон ҳаром аст, зеро даъвати онҳоро қабул кардан дар ин маросими динияшон сахтар аст аз табрик гуфтани онҳо, зеро инчо ҳамроҳии онҳо дар ин маросимашон аст.

Инчунин барои мусалмонҳо ҳаром аст ки ба онҳо ташаббуҳ ва монанди карда ингуна маросимҳоро барпо дорад. Инчунин тухфа додани ҳамдигар, тақсим кардани шириниҳо, тайёр намудани таомҳо, ва истироҳат эълон кардан аз кор, ба муносибати ингуна маросимҳо ҳаром аст, зеро расули Худо мефармояд: "Касе ки ба қавме ташаббуҳ ва монанди кард, у аз ҳамон қавм аст" (яъне касе ки дар иди онҳо хушҳоли кард, ва маросими онҳоро табрик гуфт, ва тухфа ва ширини ва таъом тақдим кард, пас у ҳам монанди ҳамонҳо аст, ва яке аз онҳо аст).

Шайхул ислом ибни Таймия дар китоби (Иқтизои сироти мустақим) мефармояд: Монанди кардани онҳо дар баъзе аз идҳояшон сабаби хушҳоли онҳо бар амали ботилашон мешавад, (агар чанде амали онҳо ботил ва нодуруст аст, вале вақте мебинанд ки мусулмонҳо бо онҳо хушҳоли доранд ва бо онҳо ин иди ботилро пешвоз мегиранд, хушҳол мешаванд) ва шояд тамаъ дар ин кунанд ки фурсати муносиб ёфта заифонро хор ва зери по намоянд.

Ва касе ин корро анҷом диҳад гунаҳгор шудааст: Баробар аст ки у инро барои муомилаи хуш карда бошад, ё аз руи даст дори карда бошад, ё аз шарм, ё ба ягон сабаби дигар, у дар ҳама ҳолат гунаҳгор мешавад, зеро ин аз руи нифоқ ва моил шудан ба онҳо аст, ва аз ҷумлаи сабабҳои тақвият додани онҳо ва фахр кардани онҳо бар динашон аст.

Ва аз Худованд масъалат дорем ки мусулмононро ба динашон иззат диҳад, ва онҳоро дар динашон устувор нигаҳ дорад, ва бар душманонашон нусрат диҳад, ҳамоно Худованд Қави ва Азиз аст.

Маҷмуи фатово ва расоили Шайх Муҳаммад ибни Усаймин 3 боби алвалуи валбароъ.

Суол: Баъзе мусулмонҳо дар идҳои насоро иштирок мекунад, шумо онҳоро чи насиҳат мекунед?

Ҷавоб: Барои мусулмон иштирок кардан дар идҳои яҳуд ва насоро ё дигар кофирон ҷоиз нест, балки воҷиб аст барои мусулмон ки ингуна корҳоро тарк намояд, зеро касе ба қавме монанди кунад у аз он қавм аст (яъне вақте дар иди онҳо иштирок мекунад, ва хушҳоли карда аз ин кори онҳо рози бошад, пас у ҳам аз ҳамон қавм, ва мисли ҳамон қавм аст). Паёмбари Худо моро аз монанди ва ташаббуҳ бар кофирон кардан барҳазар доштааст, пас муъмин бояд худро аз ин амалҳо дур нигоҳ дорад.

Инчунин ёри додани кофирон дар ба ҷой овардани ин гуна идҳо ҷоиз нест, зеро инҳо идҳои муҳолифи шариат ҳастанд, ва барои ҳамин иштирок ёри додан ва барои онҳо ҷой қаҳва тақдим намудан ҷоиз нест. Ҳатто ёри додани онҳо бо тақдими авони ва зарфҳои таому нушоки ҳам ҷоиз нест. Зеро Худованд мефармояд:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿ المائدة: ٢

"Ва бо якдигар бар некукори ва парҳезгори мадад кунед, ва бар гуноҳ ва ситам якдигар ҳамкори макумед (яъне дар корҳои гуноҳ ва зулму ситам ҳамдигарро кумак макумед), ва аз Худо битарсед, ҳар оина Худо уқубати (азоб) У сахт аст".
Пас иштирок кардан дар ингуна маросимҳои дини бо кофирон як навъи кумак ва ёри бар исму удвон (гуноҳ ва ситам) аст ки Худованд аз ин кор мусулмонро манъ ва наҳе кардааст (Маҷмуи фатово ва мақолоти мутанавиъ 6/405).
Дар охир аз Худованд талаб намоем ки моро аз ин корҳои гуноҳ ва ташаббуҳ ва монанди бар кофирон нигоҳ дорад, ва барои мо дину имони комил ва ҳусни хотима насиб гардонад, омин, ва дуруду раҳмати бепоён бар Муҳаммад паёмбари охири замон ва олу асҳобаш бод, ва салом.